

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 1. Ne Virgini SS. donum deesset Martyrij, quod est eminentiſimum quod Deus electis suis concedit, illud ipsi concessit, & conprebendit in doloribus quos vidit filium patientem in SS. Passione sua ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

§. 1. Ne Virgini SS. donum deesset Martyrii, quod est eminentissimum quod Deus electis suis concedit, illud ipsi concessit, & comprehendit in doloribus quos vidit filium patientem in SS. Passione sua ac morte.

Opinio fuit D. Augusti, Martyrium esse donum maximum ac eminentissimum quod Deus amicis suis sanctisque in hac vita dignatur. Non solum eo quod in se donum concludat perseverantiam usque in finem, quod est iuxta definitionem SS. Concilii Tridentini donum magnum & probat D. Thomas, sed etiam propter alias Theologicas rationes. Quæ verò nostræ ferunt intentionem sit illa, Et enim hoc censetur maximum Dei beneficium dare merita quibus cælum obtinetur. Non est dare aurum, et quo tantum tribuit Cræso Genili, & inimico suo non regna concedere quia multa concessit Alexandro infideli, & modo tribuit Turcæ, & Agarenis: non est impertiri corporis salutem, quam peccatoribus impertitur & animalibus: sed multa merita ad cælum obtinendum ubi bona sunt, quæ iure optimo dicuntur suntque bona. Præclariora merita acquiruntur per opera charitatis, atque sic probat bona Theol. ex illa immediate procedit operum nostrorum meritum: sicut enim meritum est per opera virtutum: & charitas autem est omnium primiceria: Maior horum est charitas, ut Apostolo credo: sic inter eius opera omnium Martyrium, quia dicit Christus: Maiorem hanc dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat pro amicis suis. Cuius hoc igitur sic intelligere vixi nulli, illud velut examines investigant. Et quando illi qui securi cupiebant ad cælum pervenire, tribulationes non offendebant quas Dei gratia tolerarent, mirum in modum contristabantur. Dico Ambrosio dicit non elucebat tristior, quam dum illi cuncta pro vobis evenirent, nec aliquid adesset quod parceretur. Numquam se Dominus Paulus affligebat acerbis, quam dum nihil haberet quo contingeretur. Contremiscebatur David dum se tenus illi sol fuisseque crederetur: Ab altitudine diei tremulo. Sed videtis eos lætissimos dum pro Dei nomine tribula-

tionibus exercebantur, quando hoc contra illos testimonium proferebatur falsitatis, illinc honori eorum derogabatur, illic neopes auferbantur: imo multo incensius tolerabant, quando ad vitam cogebantur esse Romanis: sic etenim de Apollonio lego: Illius Apollonii gaudentes à confessorum Concilio quoniam digni haberi sunt pro nomine Iesu testantur, passim: Ne præterea verbum illud: Dignos haberi sunt: talia etenim dona non passim collata tribuuntur: quia non omnes illis digni numerantur.

Hinc argumentum sumptum D. Cyrillus consolandi sui temporis fideles, quod labor contagio infecti dolerent se ex illa morte oppetere, nec lauream obtinere se posse Martyrii: & spes quam de hoc habebant illis delata videbatur, quod gratissimam illi interebat animi iustitiam: vide D. Cyrillus, ex professo conatur illos demulcere, atque ut primo hoc sibi pro solamine perfiditate acceptare Deum pia eorum dolere deinde quod ad dignitatem spectat Martyrii illi qui sincere Martyr esse delectat, se posse vi Martyrii in ætatem: Sic Martyrium datur, tam Martyr apud Deum esse volentem. Idem hoc alio loco repetitur: i quæ res, quæ palle quis esse possit Martyr hoc præmissa voluntate pro Martyrio reputabitur. Deus enim non gloriatur quinquam ex eorum reum, sed ex affectu. Deinde pendit Martyrium esse donum ita insigne ut nullus possit credere se hoc posse propriis obtinere virtutibus sed ex propitiis duntaxat Dei beneficio, & non ex merito. Hinc etiam quandam explicat quaestionem, quam alias proposuisti Virum feracem persecutionis acerbitate, licet fidelibus hære, ne ad tormentum rapiantur. Et respondendum esse hecium sed etiam esse dicitur de fugiendo præceptum: Cum vos persequerentur in una civitate fugite in aliam. & illi declarat illud Hæc: Recedite, Recedite, exinde solutum nolite tangere, exite de medio vestro separamini qui servit. Et, Quinimo si quis lapsum hoc D. Ioann. indicavit: Exite de vobis separamini non participetis sit delictorum eius, & de peccatis eius non accipiant. Quid ergo nunquam non expedit ut ipsos adeam tyrannos, ut ne Martyrio afficiant, ut plurimos alios sanctos. Audi quid sibi D. Cyrillus respondet: Ideo Dominus in persecutione iudicet & servet.

Lib. de doctrina Christiana c. 6. 7. in illa ad Rom. 4. 3 Sed gloriamur in tribulatione. I. Martyrium cur dicitur donum maximu. 2 Cor. 13. 11. I. Si foris ad ne desit letitiam. I. Iyrium. Pf. 55. 1. 22

non dicitur, *sique ut fieri & docui & feci.*
 Non cum terra de Dei dignatione descendat
 ut possit accipi nisi fuerit hora sumendi, quisquis
 in Christi manserit interius eodem non silem deest, sed
 sed tempore expellat. Qui autem non non fecerit
 deest autem, negaturus remanet. Quid ego non
 enim Deus hoc me Martyrii velis dono
 honorare propter hanc igitur formidinem
 recesse est, non se ingerere, non patiendi peri-
 culo exponere, nisi Deo testimonio. Et
 opinor illud est quod D. Ioan. dixit: Non
 nisi huius accipere quidquam, nisi fuerit et
 factus de celo. Donum etenim iusque est
 Martyrium, & liberè à Deo conceditur: nec
 praesumendum est homini propria silentii
 rebus se committere tormentorum laetitia
 cruciandum.

Hoc fecit d. Paulus Ph. lipenses con-
 salutus: *Vobis datum est, non solum ut in
 non crederet, sed ut etiam pro illo patiatur.* Ut
 quod se exponeret aduersitates? Imo te in ipsi
 oportet ex huiusmodi: magnum etenim dei
 donum & beneficium est illas tibi impertiri.

Hic tenemus in illo quod fidem Christi, & pro
 christo tollere simul coniungat. Hoc inter-
 alia supponit ut verum, S. Theologia fidem
 non cadere sub merito nostro, sed donum esse
 dei, quod ubi nec ex merito suo concedit
 in contemplatione: *Fides donum Dei est, non ex operibus.*
 Igitur in tale reparet esse pro Christo pati: est
 etenim iusque dei donum, quod non cadit
 sub merito: *Vobis datum est: Ecce illud,*
non fuerit datum ei de celo. D. Ioan. cum illo
Vobis datum est, Ap. Ioh. pro Christo, id est
propter mortem Christi. Si caderet suo merito,
merito illud fuisset S. P. N. Dominicus:
etiam studebat feruus Christi Martyrium
facit sic certus ad aquae fontium. Illud
abouisset cessasset ille Seraphin S. P. Fran-
ciscus, qui ita anhelus illud exoptabat: &
quis dicitur quin donum illud conferent fuisset
in Anthonis Paduanus qui tot maria
terrarumque petere illius adeo cupidus
atque amolus ut terram oscularetur
quam Notarius quidam calcabat, quem
Martyrem diuina reuelatione fore praenol-
cebat. Et ille magus Orientis Apostolus
S. Franciscus Xaverius, quando quidem
ab anno 1540. usque ad annum 1552. quo
monitus est, profectus sit ad duodecim
millia leucarum illud inuenturus, Quid

non egit S. Ludouicus Bertrandus in Iudis
 ut illud assequeretur Et quoniam in illis
 deus ei concesserit ut propinatum sibi
 venenum hauriret ad fidei quam praedicabat
 confirmationem, siquidem esset sufficiens ut
 illi vitam auferret, non tamen Martyrii occu-
 buit, nec damnum intulit venenum, de alio
 quoque sanctis memoriam liceret renouare
 gloriosam: Merces quae vaccae rependitur
 quod arcam detulerint, nec à rectis desere-
 runt itinere, ea est ut deo sacrificium immo-
 lentur: hoc enim maximum erat quo talis
 ipsi poterat labore compensari. Tulerunt
 Apostoli & illi qui ut in fide praecipui atque
 in charitate feruentes eorum sunt lecti
 vestigia Arcam Sanctam Evangelij & diuinae
 legis a rectis tramite toto vite lapatio, nec
 ad latum quidem vnguem declinantes. Atque
 in testam quod eos hoc deus magno com-
 pensaret dono, concessit illis ut diuinae suae
 Maiestati in sacrificium per Martyrium immo-
 larentur, O donum excellentissimum o si
 quis te consequatur!

Cum igitur donum hoc adeo conspicuum
 sit, & haec gratia adeo praecellens, quomodo
 erat Virgini defutura? An forte ipsa non est
 quae ait: *In me omnis gratia vita & veritatu?*
 Etenim omnes gratiae à deo sanctis suis
 concessae sunt in illa caelesti quidam eminen-
 tia & abundantia. Numquid non illa, cuius
 gratia dicitur: *Mulix filia congregauerunt*
diuitias in supergressa et vnueras? Quia
 omnes gratiae quas Deus animabus Sancto-
 rum inuiderat, atque omnia dona quibus ipsi
 praecellerant, in ipsa Virgine longè splendi-
 dius emicabant. An non illa quam salutavit
 Angelus *Aue gratia plena?* An non illi melius
 conuenit quam Iacob illud honorificum
 Salomonis eloquium: *Benedictionem omnium*
gentium dedit illi? Omnes etenim illi Deus
 concessit benedictiones & dona quae homi-
 nibus liberalis indulserat, Si Martyrius igitur
 dicamus excellens, quis praesumat asserere
 illud in Virgine requiri sanctissima? Virgo
 Martyr non fuit communi Martyrio, quo vita
 perditur pro carnificum manus, & tyrannorum
 potestatem, quale fuit aliorum SS. Nam illi
 deus aliud misit Martyrium gradus longè
 praeclearioris ac omnino singularis, sicut & illa
 fuit in omni genere priuilegiorum donorum-
 que singularis. Concepta fuit, sed sine peccato

Eccli. 14.
 10.
 V.
 Virgini
 tantum
 debita-
 tur do-
 num,
 Eccli. 44.
 25.

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

originali: nata est sed mundum exhilaravit:
 Nativitas Dei genitrix Virgo gaudium annu-
 tiavit universo mundo: vitam egit sed singula-
 rem, abique omni culpa, vestigio liberam:
 Mater fuit, sed singularis quia fuit & Virgo:
 virgo fuit sed singularis quia fuit & mater:
 vnde cantamus illi: Virgo singularis inter om-
 nes: mortem passa singulariter, omnis se debet
 doloris experire: Una est columba mea, sic
 illam extollit caelestis sponsus. Una in omni-
 bus: quamvis enim nonnulla habeat in quibus
 cum aliis convenit sanctis, verumtamen illa
 modoquodam possidet singulari, & tale fuit
 eius Martyrium: Virgo Martyr fuit sed sin-
 gularis si premeque Martyrio: fuit enim idem
 eius Martyrium in quod Christus: cum enim illud
 credamus fuisse quo nullum unquam fuit aut
 erit in mundo molitius & horribilius &
 Christi caput est ac Princeps Martyrum: tale
 fuisse credimus & Virginis, etique ipsa Mar-
 tyrum omnium antesignana.

*S. 2. Dolor quem sensit in corde suo Virgo,
 dum vidit Christum extremum adeo
 cruciatibus morientem; reddidit Mar-
 tyrium eius ceterorum Martyrum Mar-
 tyrio excellentius.*

Martyrium quod passa est Maria Virgo,
 quando filium suum in cruce suo vidit
 in Martyrio laborantem, tam graue fuit ut in
 illo ipsa plura senserit quam omnes reliqui
 Martyres in suis sensisse poterunt. Idcirco
 dicitur, Hier. quod plus sit quam Martyr:
 Magna est velis mare contritio tua, quod de SS.
 Virg. ne omnes intelligamus dictum a Hiere-
 mia q. d. Eo modo quo mare fluvios antecedit,
 ita Virg. in Martyrio aliorum S. antecedit
 Martyrium Velis mare quod nullum habet
 fundum: nulla quippe bolis illud metiri
 potest: sic nec ullus potest intellectus pertri-
 mase mare Martyrii dolorum, cruciatuum ac
 peccatorum quas passa est Virgo virginum
 preclarissima. Velis mare: quia in pelago
 omnes colliguntur fluvij atque in eo sunt
 omnes, quia de mari procedunt omnes fon-
 tum aqua & fluviorum gurgites: & in SS.
 Matre Virgine conveniunt dolores & crucia-
 tus, quos omnes passus sunt Martyres: et cepit
 neus ut est sanguine sacrificiali sibi oblati: ita
 totus conspergeretur populus, ut ad fanguis
 eorum gutta nonnulla sanguinis precorunt
 ut per illum celebraretur ac immortetur
 omnium atque singulorum cum deo fidei
 pacificatio: ille vero (Moses) sanctum sangu-
 nem respersit in populum: Quando vero accendit
 ad altare, sic legitur: Sed reliquum sanguinis
 fudit super altare. Alis sufficiebat via sua,
 sed altari totus lagenae sanguis immunde-
 tur. Nullus sine sanguine ad Deum accedit
 ut enim ad gaudia perueniatur gloria eius,
 necesse est ut sanguis passionis mortis
 Christi cadat super singulos eorum qui pro
 illa sunt fructuri: cuncti etenim pars mortis
 eius tribulationum, perfectionum mortis
 Saluatoris: Per multas tribulationes venit
 intro in regnum Dei. Peto super Virginem
 totus effundatur sanguis qui altare est in quo
 primum oblatum est Christo sacrificium:
 Ingressi mundum dixit: hostia & sacrificium
 voluisti. Tunc dixit, ecce venio. Imo in partibus
 eius vero, quando celebratum est Verbum
 Incarnati mysterium, atque eo instanti quo
 factum est septim obulit aeterno Patris, et
 sanguinem suum effunderet vitamque daret
 pro redemptione litroque mortalium, fuit
 igitur altari, quod est Maria SS. vbi primum
 oblatum est sacrificium, non gurgitum decalat
 sanguis passionis pro Domino, ut in ceteris
 sanctis sed tota debeat de calice venientem
 plenoque gurgit: quocirca in S. Virgine
 omnes tructum dolores, omnes peccata, om-
 nia omnia & angustia, quas Christus in
 cruce moriens plurimas patiebatur, acce-
 idcirco grauius fuit eius Martyrium, quam
 reliquorum Martyrum: quamvis morientem non
 tolerauerit gladio exedente corpus, quod
 habetur ita terribile: si tamen tam atrocitas
 eius doloris & tribulationum quas toleravit
 ex conspecta dolorum peccatorum, non
 tuncque si is sui sine dubio fuit atque mo-
 to in Virgine quam in omnibus eius
 Martyribus.

Nemo dubitat, quin multi perpelli sint
 tribulationes quas Virgo immaculata non
 sensit, licet etiam dicit D. Chrysol. ad illa
 verba Apostoli: Abundantius passiones Christi
 nobis. Quod sancti plura passi sunt quam
 Christus Et subiungit: Non est cur aliquid
 hanc sententiam arguat ut rememorem, aut
 praesumptuosa, cum alio loco dicit Apo-

83

Thren. 2.

15.

1.

All. 70.

12.